

BUKWICA (48) *sb f*

bukwica (47), **bokwica** (1); buk wica : bok wica *FalZioł* (23 : 1).

-kw- (43), -gw- (5) *Mącz* (3), *Oczko*, *GostGosp*.

a jasne; tekst nie oznacza ó.

sg *N* buk wica (20). ◇ *G* buk wice (19). ◇ *A* buk wicę (4). ◇ *I* buk wicą (4). ◇ *pl G* bug wic (1).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI – XVIII w.*

bot. *Betonica officinalis L. (Rost)*; buk wica czerwona (*betonica rubra*) oraz *Primula veris L. (Rost)*; buk wica biała (*betonica alba*); ziele używane w lecznictwie; *betonica Mącz*, *Calep*, *Cn*; *serratula Calep*, *Mącz*; *cestron Mącz*, *Cn*; *psychotropum Calep*, *Cn*; *glycyside herba*, *paeonia Mącz*; *farfaria*, *vettonica Cn* (45) : Też proch buk wicze ma mocz goiść rany głowy *FalZioł* I 18d; Też buk wicza warzona w winie á pita/ płuie mocz *FalZioł* I 19a; *NAprzod* Buk wicza maftikowana á łok z niey połykany/ żołądek pořila y wmacznia daiącz mu dobre thrawienie *FalZioł* V 82v, I 18d, II 18d, V 47, 114v, 115 (22); *Betonica*. Bug wicá. *Herba est. Mącz* 24c, 50b, 147a, 388c; Też brzytkość y krtuřzenie odeymuie Buk wicá á krwawnik wierciány/ z winem álbo wárzony w piwie/ z Buk wicą pić *SienLek* 98; Iurność niewieścią thym powściągnąć może/ gdy buk wice/ á łoneczniku w ocćie nówrzyřz/ á dařz iey onę iuchę wypić. *SienLek* 115, 39v, 41, 63, 65v, 98 (12); *Oczko* 33v; *GostGosp* 128.

Zestawienia: »buk wica biała« (4): *FalZioł* V 91; *Drudzy* biorą korzeń biały Buk wice/ á wřufzywřzy miáłko go zetrą/ á onego prochu w chuřtkę zawiązawřzy/ ná chory ząb kładą *SienLek* 77; *Dobrze řye* teř częřtho nówpárzác w kąpieli/ nówrzywřzy w niey řzálwijey/ biały buk wice/ y kámiennéy miętki. *SienLek* 143v, 59v.

»buk wica czerwona« (4): *Wezmi* [...] buk wicze czyrwoney/ ruty/ wřzitkich rowno po dragmie/ rozmarinu trzy dragmy *FalZioł* V 91; Buk wicza czerwona. *Calep* [871]a, 129a, [973]a.

Cf BUKWA

KN